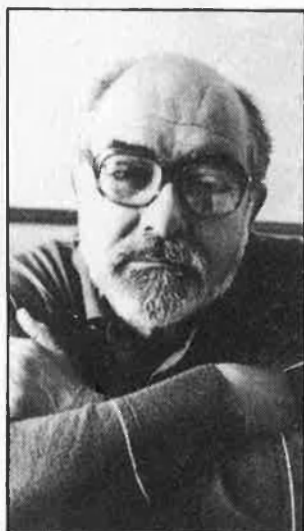

Última pàgina

Vicent Ventura

Vint-i-cinc anys després

Ia i senyor, com passa el temps! No, no és una mania més o menys persecutòria, és que la joventut acaba per convertir-se en un record llunyà, que no es compensa amb les altres «joventuts», la del cor, la del cap, etc, que ens ofereixen per conhortar-nos. El cor funciona més fatigadament que fa cinc, deu, quinze, vint anys. I el cap ja no conserva la memòria massa fidelment. I, de certes extremitats, més val no parlar-ne. He de reconèixer, de tota manera, que de vegades arribes a oblidar l'edat. Mentre passes el temps escrivint, llegint, mirant la TV —no la TV3, sinó encara la del senyor Calvino—, xarrant amb els amics, no te n'adones, però, de sobte, l'Eliseu recorda que fa vint-i-cinc anys es va crear el PSV, organitza una commemoració i t'envia gent perquè et faça preguntes sobre aquells anys que són ja pura memòria.

Estàs habituat que vaja passant el temps quasi sense adonar-te'n quan, de sobte, arriba un xicot de vint-i-cinc anys i et demana què recordes dels anys seixanta. I et diu amb la major naturalitat del món: —«És que jo, aleshores, encara no havia nascut».

Un d'aquests joves periodistes que han vingut a fer-me recordar com va ser allò del PSV em demana agudament de quina manera aconseguíem, en aquella clandestinitat tan oprobiosa, de crear i mantenir l'esperança. Em va deixar sense resposta, perquè, considerades les coses fredament,

és difícil explicar-ho. És difícil fer entendre que la mateixa desesperació pot fer nàixer l'esperança. En general, la major part de la gent s'hi adaptava, vegetava i, fins i tot, una part s'hi trobava a gust. Aquella que ara vota el senyor Fraga i, a casa nostra, el senyor Ramón Izquierdo. La que continua preferint la dictadura, perquè té por a la llibertat. És gent que vivia sota el franquisme com el peix en l'aigua i enyora aquella indignitat.

D'altres, en canvi, per poder viure, per no ofegar-nos, necessitàvem creure que la llibertat era possible. Sense desitjar-la i fer alguna cosa per establir-la, sense esperar-la, no podíem respirar.

I recordant aquella incapacitat per a resignar-nos, que ens va induir a la resistència, jo demanaria al xicot de vint-i-cinc anys que em va plantejar la qüestió si creu que ja hi hem arribat, que no cal anar més lluny, o si, en canvi, pensa que les esperances no s'han acomplert i hem de continuar resistint... i avançant.

Perquè hi ha moltes maneres d'adaptar-se a les situacions, de resignar-se. de tenir-ne prou... per por a la llibertat.

I, en el nostre cas, a la llibertat de poder ser allò que som: valencians, sense «consensuació», enterament, vertaderament, i no només «descentralitzadament». Valencians dels Països catalans, vull dir, perquè quede tot prou clar, i no valencians nascuts «per a ofrenar noves glòries a Espanya». □

SUBSCRIPCIÓ A LA REVISTA

1r. cognom _____ 2n. _____

Nom _____ Domicili _____

Població _____ D.P. _____ Tel. Part. _____

Lloc de naixement _____ Any _____

Professió _____ Lloc de treball _____

Se subscriu al setmanari EL TEMPS per un període D'UN ANY, i un import de:

6.980 pessetes—amb pagament: Anual (1 rebut per la quantitat abans citada)

Semestral (2 rebuts de 3.490 pts.)

10.500 pessetes (Europa) amb pagament anual

Forma de pagament: Dom. bancària. Tàl·ler bancari adjunt. Gir postal núm.

En el cas corresponent ompliu, la domiciliació bancària (Firma)

• La subscripció representa un descompte de més del 10% sobre el preu de venda als quioscs.

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Distingits senyors: _____

Caixa o banc _____ Agència _____

carrer _____ ciutat _____

Els pregue que els rebuts que a nom d _____

domicili _____ població _____

presentarà EDICIONS DEL PAÍS VALENCIÀ, S.A. amb total de _____ ptes.

a pagar en _____ terminis emstralment anualment per la quantitat de ptes. _____ siguen

pagats amb càrrec al compte corrent a la llibreta d'estalvis núm _____

_____ de _____ de 198 _____

(Firma)

EDICIONS DEL PAÍS VALENCIÀ, S.A. • Avinguda del Baró de Càrcer, 40, 13.ª • València 46001